

BESZÁMOLÓ AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 2002/2003. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1. Az Ókortudományi Társaság fennállásának negyvenötödik évében is a korábbi rend szerint folytatta tevékenységét, amelynek középpontjában a budapesti péntek délutáni felolvasó ülések állnak. A legutóbbi közgyűlés óta tíz alkalommal tartottunk felolvasó ülést, ebből nyolc rendes, kettő pedig rendkívüli volt. Rendes üléseinken a következő előadások hangzottak el:

2002. október 25-én: *Simon Zsolt*: „Lovakrul”. A *hipposz* és a *caballus* szavak eredete; *Jakab Attila*: „Akik a kereszténység fejlődését meghatározták ...”. Proszopográfia és a társadalomtörténeti elemzés perspektívái az ókereszténység történetében.

2002. november 15-én: *Bencze Ágnes*: Sparta és Taras. Métropolis és kolónia kapcsolatáról az archaikus kispasztika tükrében; *Kendeffy Gábor*: Apuleius istene.

2002. december 20-án: *Pudleiner G. Dolores*: Hérem és sacer; *Kovács Péter*: Hasta pura.

2003. január 17-én: *Patay-Horváth András*: Mit ábrázol a Parthenon keleti oromcsoportja?; *Tóth Péter*: Bizánc és magyarság egy szentéletrajz tükrében. Szent Demeter magyarországi kultusza.

2003. február 28-án: *Gulyás András*: A luxori templom teológiája; *Zólyomi Gábor*: Isme-Dagan W himnusza és a kaga munigar szövegek.

2003. március 21-én: *Vilmos László*: Az emberölés a görög civilizációban; *Vísy Zsolt*: Dácia nyugati határa.

2003. április 26-án: *Horváth Judit*: Mi történt Mékónében; *Tar Ibolya*: A költői valóság fokozatai Ovidiusnál.

2003. május 16-án: *Ritoók Zsigmond*: A görög formalisták és előzményeik.

A két rendkívüli felolvasó ülésen külföldi kutatók előadásain okultunk. 2002. szeptember 27-én: *Georg Danek* (Bécsi Egyetem): Troia und Kosovo. Historische Überlieferung im griechischen Mythos und im südslawischen Heldenlied. 2002. december 12-én: *Julius Moravcsik* (Stanford University): Ethical Psychology in Plato's *Symposium*.

A fenti előadások tematikai sokrétősége jól tükrözi az ókortudomány gazdagságát és egységét. A régészettől a történelemig, a nyelvészettől az irodalomig, a régészeten belül a klasszikus régészettől a provinciális régészetiig íveltek az előadások. Az irodalmon belül a próza és a költészet egyaránt képviselve volt, de ugyanez a változatosság elmondható az antik források nyelvével is: görög és latin nyelvű forrásokon kívül a keleti nyelvek is kellő súllyal szerepeltek. Az elhangzott előadások a vallástörténet szempontjából is változatosak voltak: a pogány római és görög vallás ugyanúgy szóhoz jutott, mint az ókeresztény, az egyiptomi és a zsidó.

2. Társaságunk életében fontos a vidéki szakosztályok tevékenysége. E tekintetben jelentős és örövendetes fejlődésről számolhatunk be. A korábbi években csak két vidéki szakosztály működött, a debreceni és a szegedi. Ebben az akadémiai évben Pécsen a Pécsi Egyetemen és Piliscsabán, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen is megalakultak a vidéki szakosztályok és felolvasó üléseket tartottak.

A debreceni szakosztályban tartott felolvasó üléseken a következő előadások hangzottak el:

2002. szeptember 19—22.: *Wolfgang Huebner* (Münster) előadássorozata: De Pontani *Urania*.
 2002. szeptember 24.: *J.-M. Alonso-Nunez* (Konstanz): Los historiadores contemporaneos de Floro.
 2002. szeptember 25.: *J.-M. Alonso-Nunez*: Die Kaiser-Schriftsteller.
 2003. május 14.: *Maróth Miklós*: A rhétorica mint módszer.

A szegedi szakosztály ülésén a következő előadások hangzottak el:

2002. szeptember 23.: *Wolfgang Huebner*: Die Tradition des Lehrtgedichts.
 2003. május 21.: *Siegfried Jaekel*: The Helen-Speech of Gorgias.

Ez év februárjában a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen megalakult az Ókortudományi Társaság vidéki szakosztálya. Az alapító tagok száma mintegy negyven fő. Elnöknek Szepessy Tibort, titkárnak Farkas Zoltánt és Kovács Pétert választották meg. A félév folyamán egy nagyobb ülést tartottak az antikvitás recepciójáról a magyar művelődésben és tudományban. Ezen a következő előadások hangzottak el:

- Takács László*: Az akadémiai Lucanus-pályázat.
Havas László: A római Florusról az európai Floruson át a magyar Florusig.
Tar Ibolya: Az antikvitás és a mai magyar költészet.
Kálmán Krisztina: Virág Benedek Horatius-fordításának recepciója 1848-ig.
Könczöl Miklós: Fabchich József versfordításai és fogadtatásuk.
Kiss Erzsébet: A nemzeti nyelv kérdése és a latinoktatás.
Borzás István: Tacitus hallgatása.
Mayer Gyula: A matematika elemeinek oktatása a XVII—XVIII. századi Magyarországon.
Maróth Miklós: A szelek.

A pécsi egyetemen is megalakult az Ókortudományi Társaság vidéki szakosztálya. Elnökül Benedek Ferencet, a római jog professzorát választották, titkárául pedig Kiss Magdolnát. Első felolvasó ülést április 11-én tartották, amelyen *Vízy Zsolt* Dácia nyugati határa című előadása hangzott el. Következő ülést május 21-én tartották, amelyen *Benedek Ferenc* A római tulajdon egyes kérdései címmel adott elő.

3. Az Ókortudományi Társaság másik jelentős feladata az ókortudomány eredményeinek és az ókor irodalmi alkotásainak közzététele. A közismert anyagi nehézségek ellenére két szakfolyóiratunk, az *Antik Tanulmányok* és az *Acta Antiqua* ebben az akadémiai évben is időben megjelent, hála Borzák István, Harmatta János, Ritoók Zsigmond és Német György szorgos munkájának. Az újraindított *Apollo Könyvtár*-sorozatból is időben megjelentek a kötetek. 2000-ben Maróti Egon *A Delphoi Pythia sportversenyeinek győztesei*, 2001-ben Déri Balázs *A részek és az egész. Prudentius Cathemerinon* című himnuszciklusa, 2002-ben Hajdu Péter *Claudius Claudianus* eposzai című monográfiája jelent meg. Ez évben pedig Ferenczi Attila *Valerius Flaccus Argonauticája* című kötete fog hamarosan a könyvesboltokba kerülni.

Hasonlóképpen örömteli hír az is, hogy a Nemzeti Tankönyvkiadó *Universitas* szerkesztősége hosszasan tárgyalások után megjelentette utánnomásban az *Auctores Latini*-sorozatnak az egyetemi oktatásban legtöbbet olvasott két kötetét: Vergilius *Aeneis*-ét és Horatius összes műveit. Továbbá arról is tárgyalunk a Tankönyvkiadóval, hogy át lehessen dolgozni az *Auctores Latini* egyes köteteit, például az oktatásban szintén kellő súlyt képviselő Livius- és Ovidius-köteteket, illetve az újabban felmerülő igényeknek megfelelően gyarapíthassuk a sorozatot. Ahhoz azonban, hogy ez utóbbi feladatot sikeresen megoldhassuk, az öt egyetem illetékes tanszékeinek egyeztetnie kellene igényeiket és módszertani elvárásaikat.

4. Az Ókortudományi Társaság — az Oktatási Minisztérium támogatásával — a 2002/2003-as tanévben is megrendezte az Ábel Jenőről elnevezett országos tanulmányi versenyét, lásd Kopeczky Rita és